

Bir ruh ve beden temizliđi: Gusül abdesti

Niyazi Kösededađ: “Gusül abdesti almanın hikmetlerini ve alınışını yazar mısınız?”

MANA OLARAK GUSÜL

Gusül, lügatte, bir şeyi temiz ve temizleyici su ile yıkamak demektir.

Dinî terim olarak ise gusül, iğne ucu kadar kuru yer kalmaksızın bütün bedeni yıkamaktır. Yani boy abdesti almaktır.

Abdeste küçük temizlik; abdest almayı gerektiren durumlara da küçük kirlilik dendiği gibi; gusle büyük temizlik, gusül yapmayı gerektiren hallere ise büyük kirlilik denmektedir.

Peygamber Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Her yedi günde bir gusledip başını ve bütün vücudunu yıkamak, her Müslüman’ın üzerinde Allah’ın hakkıdır.”¹

Keza Allah Resûlü (asm) buyurdu ki: ‘Her kim, Cuma günü gusledip Cuma namazına giderse bir deve kurban etmiş gibi sevap kazanır.’²

GUSLÜN HİKMETLERİ

1- Gusül, her şeyden önce belli durumlarda Allah’ın emridir ve farzdır.

2- Bazı durumlarda ise Peygamber Efendimiz’in (asm) şefaatine mazhar olmak üzere Sünnet-i Seniyye sevabı kazandırmaktadır.

3- Gusül, ruhumuzun günah kirlerinden arınmasına vesile olmakta; günahlarımız bağışlanma istidadına kavuşmaktadır.

4- Belli aralıklarla vücudumuzun temizliğini sağlamak için gusül yapmak bir zorunluluktur.

5- Duş alırken bile, guslün adap ve erkânına riâyet ettiğimizde hem hades veya büyük hades hallerinden kurtulmuş oluruz; hem de âdetimizi ibadete çevirmiş oluruz. Bu durumda gusül bir yandan vücudumuzu maddî kirlerden temizlerken,

diğer yandan bizi hem ibadete hazırlamakta, hem de kendisi ibadet sevabı kazandırmaktadır. Gusül, abdesti de kapsadığından, ibadet için ayrıca abdest almaya gerek duymayız.

6- Cünüplük veya aybaşı gibi belirli süreçlerden sonra gusletmenin bir diğer hikmeti de, insana yeniden yaşama enerjisi sağlamasıdır. Hayız veya lohusa durumu ile bitkin ve yorgun düşen; gevşeklik ve yorgunluk haline giren insan vücudu, guslettiği anda, kaybettiği enerjisini yeniden toplar, yorgunluk ve bitkinlikten kurtulur. Yeni temizlik süreci insan hayatında âdeta yepyeni bir temiz sayfa açar.

7- Varlığının dörtte üçü su olan insan vücudu temiz su ile buluştuğunda, eski yorgunluğunu atar, yeni bir canlılık ve dinamizm toplar. Gusül ile beraber âdeta hayat yeniden başlar. İnsan ruhu yeni başarılar için gusül ile beraber kendinde yeniden güç bulur.

8- Gusül bedenimizi ve ruhumuzu haşr öncesi dirilişe hazırlar.³

GUSÜL ABDESTİ ŞÖYLE ALINIR

Hazret-i Âişe Validemiz (ra) şöyle anlatıyor: “Resûlullah (asm) gusül abdesti almak istediği zaman başta ellerini su kabına sokmadan önce yıkardı. Sonra edep yerini yıkar ve namaz abdesti gibi abdest alırdı. Sonra saçını diplerine kadar ıslatırdı. Sonra başından aşağıya üç defa su saçardı.”⁴

Gusül almak için kapalı ve mahremce bir yer tercih edilir.

Gusle başlarken Bismele çekilir ve niyet edilir. Niyetin kalben yapılması yeterlidir. Kalben, farz olan guslü yaparak manevî kirlilikten kurtulmaya karar vermek kâfidir.

Şafiîlere ve Malikîlere göre, niyetin kalple beraber dil ile ikrar edilmesi daha efdaldir.

Sonra ellerini bileklerine kadar yıkar. Sonra bedeni üzerinde kirlilik varsa yıkar ve temizler. Kirli olsun, temiz olsun; edep yerlerini ve uyluklarını yıkar. Sonra namaz abdesti gibi abdest alır. Abdest esnasında ağızına bol su verir ve çalkalar, oruçlu değilse suyu boğazına kadar vardırır. Burnuna da bol su çeker ve burnunu temizler. Su, ayağı altında birikiyorsa ayağını yıkamayı en sona bırakır.

Sonra başını üç defa su dökerek ve ovarak yıkar. Daha sonra sağ omuzundan başlayarak bedeninin sağ tarafını; daha sonra da sol omuzundan başlayarak bedeninin sol tarafını üçer defa ovarak, hiçbir kuru yer bırakmadan yıkar. Yıkılırken göbeğinin oyuğuna, küpe deliklerine, saç ve sakalının arasına daha dikkatli davranır,

vücudun girinti ve kırışık yerlerine suyun iyice girmesini sağlar. Bunun için gereken yerleri hilâller ve ovar.

En sonda da eğer su biriken bir yer ise, sudan çıkar ve ayağını yıkar. Yıkandıktan sonra temiz bir havlu ile kurulandır. Ve çabuk davranarak giyinir.

Böylece dört mezhebe göre adabına uygun olarak gusül abdestini almış olur.

Dipnotlar:

- 1- Müslim, Cuma, 849.
- 2- Müslim, Cuma, 850.
- 3- İşaratü'l-İcâz, s. 60.
- 4- Tirmizî, Tahâret, 76.